

Procedura Niebieskie Karty

Spotkanie informacyjne

Czym jest procedura NK i jak pomaga osobom
doznającym przemocy domowej?

Warszawa
Wola

Sylwester Lewandowski

Dyrektor ds. Profilaktyki Uzależnień i współpracy z Samorządami
Członek Rady ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej
Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom

Czym jest procedura „Niebieskie Karty”

- To formalna procedura reagowania na przemoc domową
- Stosowana przez: Policję, OPS, ochronę zdrowia, oświatę, komisje rozwiązywania problemów alkoholowych, żandarmerię
- Może być uruchomiona bez zgody osoby doświadczającej przemocy

Cykl przemocy

Przemoc nie jest jednorazowym aktem, lecz procesem który ma tendencję do powtarzania się.

Nie zatrzymana przemoc - narasta.

Przemoc jest zjawiskiem rozwijającym się według pewnych prawidłowości.

- Czy warto znać fazy tego procesu?

Kiedy wszczyna się procedurę?

- Gdy istnieje podejrzenie, że wobec osoby stosowana jest przemoc
- Nie trzeba mieć pewności – wystarczy obawa, sygnał, niepokojąca sytuacja

Jak przebiega procedura?

1. Wypełnienie formularza Niebieska Karta – A
2. Przekazanie sprawy do zespołu interdyscyplinarnego
3. Powołanie grupy diagnostyczno-pomocowej
4. Kontakt z osobą doświadczającą przemocy
5. Kontakt z osobą stosującą przemoc
5. Zaplanowanie pomocy
6. Realizacja planu pomocy do czasu zatrzymania przemocy
7. Monitorowanie sytuacji

Rola grupy diagnostyczno - pomocowej

- Spotkania specjalistów z różnych instytucji
- Wspólna ocena sytuacji
- Plan pomocy dla osoby doznającej przemocy
- Działania wobec osoby stosującej przemoc
- Praca ze środowiskiem do czasu zatrzymania przemocy

Co daje procedura NK?

- Ochronę przed dalszym krzywdzeniem i szybkie reagowanie służb
- Możliwość odizolowania osoby stosującej przemoc domową
- Dostęp do wsparcia: psychologicznego, prawnego, socjalnego
- Możliwość uzyskania schronienia w sytuacji zagrożenia
- Zatrzymanie „spirali” przemocy

Czy trzeba składać zawiadomienie na Policję?

- Nie – wszczęcie NK nie wymaga zgłoszenia przestępstwa
- Procedura służy bezpieczeństwu, a nie karaniu
- Zawiadomienie to osobna decyzja i osobny tryb procedowania sprawy o przestępstwo

Jak można zgłosić pomoc?

- Zgłoszenie do: Policji, OPS, przychodni POZ, szkoły, GKRPA
- Można zgłosić także w imieniu innej osoby doświadczającej przemocy
- W sytuacji zagrożenia – zawsze 112

Co zrobić, jeśli znam seniora doznającego przemocy?

- Porozmawiać z nim delikatnie i bez oceniania
- Zachęcić do kontaktu ze służbami pomocowymi
- Samemu zgłosić podejrzenie przemocy – zgłoszenie nie wymaga zgody osoby doznającej przemocy domowej

Ustawa Kodeks karny z 6 czerwca 1997 r. (Dz.U. 1997 nr 88 poz. 553 z późn. zm.)

Art. 207. (Kogo chroni ?!)

- § 1. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.
- § 1a. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą nieporadną ze względu na jej wiek, stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.
- § 2. Jeżeli czyn określony w § 1 lub 1a połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.
- § 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1–2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 15.

Przestępstwa związane z przemocą domową, przykłady:

- art. 148 § 1 - 4 kk - zabójstwo;
- art. 156 § 1 - 3 kk - spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu człowieka;
- art. 157 kk - spowodowanie średniego i lekkiego uszczerbku na zdrowiu człowieka;
- art. 160 kk – narażenie na niebezpieczeństwo;
- art. 189 kk - pozbawienie wolności;
- art. 190 kk - groźba bezprawna;
- art. 190a - uporczywe nękanie (stalking);
- art. 191 kk - przemoc lub groźba bezprawna w celu zmuszenia do określonego zachowania;
- art. 191a kk - utrwalanie i rozpowszechnianie wizerunku nagiej osoby;
- art. 197 § 1 - 3 kk - zgwałcenie;
- art. 198 kk - współżycie płciowe z osobą w stanie ograniczonej poczytalności;
- art. 199 kk - wymuszenie współżycia płciowego na osobie podległej, w krytycznym położeniu;
- art. 200 § 1 i 3 kk - pedofilia - uprawianie, prezentowanie treści;
- art. 201 kk - kazirodztwo;
- art. 202 § 1 – 4c kk - prezentowanie treści pornograficznych;
- art. 203 kk - doprowadzenie przemocą innej osoby do uprawiania prostytucji;
- **art. 207 kk - znęcania się nad osobami najbliższymi;**
- art. 208 kk - rozpijanie małoletnich;
- art. 209 kk – niealimentacja;
- art. 216 kk – znieważenie;
- art. 217 kk – naruszenie nietykalności cielesnej;
- art. 282 kk – doprowadzenie do niekorzystnego rozporządzenia mieniem;
- art. 288 kk – zniszczenie mienia;

Podsumowanie

- Niebieska Karta to narzędzie ochrony przed dalszym krzywdzeniem
- Jest wdrażana, gdy istnieje podejrzenie przemocy domowej
- Może uratować zdrowie i życie
- Każdy może zgłosić o występowaniu lub podejrzeniu występowania przemocy domowej – także anonimowo

Dziękuję za uwagę

Sylwester Lewandowski

Dyrektor ds. Profilaktyki Uzależnień i Współpracy z Samorządami

Instytut Nowej Kultury